

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 360—
pol leta . . . " 180—
četrt leta . . . " 90—
za mesec . . . " 30—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 480—
pol leta . . . " 240—
četrt leta . . . " 120—
za mesec . . . " 40—

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/I.
Telefon šte. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1.60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
polletno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglašje se zaračunuje po
porabljenem prostoru in sler
1 mm visok ter 55 mm
širok prostor za enkrat 2 K
za večkrat popusti.

JUGOSLAVIJA

Ustavno delo.

Zemljoradniki in SKS za ustavo. — Kupčija z južnosrbskimi muslimani sklenjena?

Beograd, 21. aprila. Minister za socialno politiko dr. Kukovec bo v konstituentni odgovoril na interpelacijo komunističnih poslancev o obznani. Ministrski predsednik Pašić bo odgovoril na vprašanje in interpelacijo o dogodkih v Istri in Trstu.

Beograd, 21. aprila. Klub muslimanskih poslancev iz južne Srbije je izvolil za predsednika gospoda Mehmeda Alija. Klub bo, kakor zemljoradniki, načeloma glasoval za ustavo.

Beograd, 21. aprila. (Izv.) Sejo konstituante otvoril predsednik dr. Ribar ob 9.40 uri. Po dovršenih formalnostih se preide k dnevnemu redu. K besedi se oglasi komunist dr. Sima Marković, ki stavi na predsednika ustavotvorne skupščine dr. Ribara vprašanje glede njegovega včerajšnjega postopanja napram nekemu časnikarju ter zahteva, da predsednik to zadevo pojasni. Dr. Ribar pojasni na to vprašanje svoj včerajšnji prepis s časnikarjem Komadničem, urednikom »Sela«, katerega je pustil včeraj vreči iz konsti-

tuante. Zatem se preide k dnevnemu redu. Besedo dobi Risto Djokić, član zemljoradniškega kluba, ki govori o agrarnem problemu in o napredovanju dela komisije v Bosni in Hercegovini. Predpostavlja, da se je agrarno vprašanje pričelo slabo reševati z načinom, ki se sedaj uveljavlja v Bosni. Na ugovor muslimana Kurbegovića, napade Djokić tudi muslimane. Govori nadalje o ustavi in političnem programu ter izjavi, da se načelno soglašja z ustavnim načrtom, ako se v istem uveljavijo tudi socialno - ekonomski principi.

Za njim dobi besedo dr. Bogumil Vošnjak, član SKS, ki izjavi, da je v interesu države, da se ustavno vprašanje čim prej dovrši. Napada klerikalno stranko, ki kvari med narodom razpoloženje napram državi. — Govorec o ustavnem načrtu, pripominja, da je v njem predvideno vse, s čemur bo omogočen kulturni, socialni in ekonomski razvitek naroda. Izjavi, da bo glasoval za ustavo. Seja se zaključila ob 12. in pol uri popoldne.

Bolgarska noče izpolniti svojih obveznosti.

Beograd, 21. aprila. (Izv.) Bolgarska vlada je odposlala zaveznikom državam spomenico, v kateri zahteva podaljšanje roka za izpolnitev svojih obvez in sicer najdalje do

1. januarja 1923. Bolgarska bi imela te obveze izpolniti že do 1. maja t. l. Vlada mora podvzeti vse korake, da se tako izigravanje naloženih obveznosti prepreči.

Vladna kriza v Nemčiji?

Stroške zasedbe plačajo občine zasedenega ozemlja. — Učinek sankcij.

Pariz, 21. aprila. (Izv.) General Weygand je izdelal načrt o zasedbi ruskega ozemlja in o potrebni vojaški sili. Kakor poroča »Petit Parisien«, bodo stroške te zasedbe morale kriti mestne občine potom posebnega davka. Mednarodna komisija bo vse izvoz strogo nadzorovala in vse izvozno blago iz ruskega ozemlja obdačila s posebnim davkom na račun obnove.

Pariz, 21. aprila. (Izv.) Glede uprave ruskega ozemlja se poročila, da se bo delitev premoaga poverila posebni komisiji, katere ima nalog, določiti ono količino, katero rabi Nemčija za lastne železnice in industrijo. Komisija bo nadalje določila one množine, katere dobe nevttralne oziroma zavezniske države.

Pariz, 21. aprila. (Izv.) Glasom nekega brezžičnega brzojavnega poročila, hoče nemška vlada podati svoje predloge do 23. aprila naravnost komisiji za povračilo škod. Dosedaj ni dospel v Berlin iz Washingtona na uradno zaprosilo nemške vlade za posredovanje še noben odgovor. Istočasno se izjavlja, da se v državnem kabinetu razna mnenja križajo.

Berlin, 21. aprila. (Izv.) Kar se tiče odgovora Združenih držav, se glasi isti neodločno. Ker se je poskus ameriške intervencije izjalovil, ima le to posledico, da bo nemška vlada stavila svoje predloge neposredno antanti. Tozadevno posredovanje nemškega ministra zunanjih zadev z berlinskim angleškim poslanikom je gotova stvar. Vladna kriza pa je neizogibna, če bodo ti zadnji od Nemčije stavljeni predlogi odklonjeni in stopijo represalije antante s 1. majem v pravomočje. V tem slučaju se smatra za gotovo, da odstopijo državni kancelar, minister zunanjih zadev in celokupna vlada.

Berlin, 21. aprila. (Izv.) Nemčija bo od pridobitvenega premoga iz rudokopov, katere prevzamejo v svojo upravo zavezniki, dobivala go-

AVSTRIJA NAJ SI SAMA POMAGA.

Dunaj, 21. apr. (Izv.) Kakor se iz dobro informiranih krogov poroča, je prišel finančni komite zveze narodov do prepričanja, da bi bilo najbolje izvesti posojilo v notranjosti države, predno bi se vzelo kakšno posojilo.

Shod NSS za javne in privatne nameščence.

Včeraj se je vršil v Mestnem domu ob 8. uri zvečer shod NSS za nižje javne in privatne nameščence, ki je bil jako dobro obiskan. Shodu je predsedoval g. Hiter, ki je kot prvega podal besedo tov. Tavčarju. Ta je v kratkih potezah orisal program stranke ter natančno obrazložil komunalni program. Nato je govoril g. Zorko v imenu nižjih uslužbencev in nižjih državnih nastavljenec, nakar se je g. Rupnik obširneje bavil z žalostnimi stanovanjskimi razmerami v Ljubljani g. Jug je na to govoril v imenu privatnih nameščencev. K besedi se je oglašil tudi komunist Fabjančič, ki je govoril prevdno in mirno. Tov. Tavčar mu je odgovarjal, ter stvarno pobil njegova izvajanja. Zborovalci, ki so z velikim zanimanjem sledili vsem govornikom, so na koncu navdušeno manifestirali za NSS.

PROTIČEVA BROŠURA.

Uničujoča sodba za demokrate.

Beograd, 21. aprila. V parlamentarnih krogih se nova Protičeva brošura immo komentira. Med dr. pravi brošura: Težišče težko konstituante ni v tem ali onem načrtu ustave, ki ne zadovoljuje Hrvatov ali Slovencev, temveč v silnem in težkem nesoglasju v prvih vrstah radikalne stranke, ki je dovelo do mojega izstopa iz stranke, ter v fakti, da se favorizira demokratska zajednica, katere je razkrajalen demagoški element v naši državi. Posebno zadnji moment najbolj otežuje sporazum. Protič navaia potem karakteristično dejstvo, da med njim in Pašićem nikdar ni bilo resnega razgovora o ustavi in državni ureditvi, dasiravno je Protič večkrat poizkušal, da bi prišlo do tega razgovora in dasiravno v stranki vsi vedo, da se Protič izmed vseh tovarišev najbolj interesira za ustavo.

TRGOVINSKA POGAJANJA Z ITALIJO

Beograd, 21. aprila. Danes se predloži naši in italijanski delegaciji za trgovinska pogajanja pismen načrt, ki bo proučen najbrže do sobote. Poleg tega so italijanski delegati sprožili vprašanje prometne zveze Evrope z vzhodom. Poudarjali so možnost take zveze preko Dunaja, Budimpešte in Bukarešte. Obenem so zahtevali, naj se vprašanje olajšanja carinskega postopanja razpravlja pred vseni ostalimi vprašanji.

RAZDELITEV PODONAVSKEGA BRODOVJA.

Dunaj, 21. aprila. Danes popoldne je po svojem tritedenskem inspekcijskem potovanju dospel na Dunaj razsodnik za razdelitev podonavskega brodovja mister Hines. V pristanišču madžarske paroplovne družbe na praterskem obrežju so ga sprejele oficijelne osebnosti, med njimi podkancelar dr. Breisky i nprametni minister dr. Posta. Hines ostane nekaj dni na Dunaju, da pregleda uspeh svojih dosedanjih polzvedovanj in da dobi nadaljnje informacije. Nato odpotuje v Pariz, kjer izda svojo razsodbo v zmlusu člena 300 st. germanske državne pogodbe.

ZMEŠNJAVA NA NOVI PORENSKI CARINSKI MEJI.

Berlin, 21. aprila. Kakor poročajo listi iz zapadne Nemčije, je prvi dan nove carinske zapore zastal osebni in blagovni promet na več krajih. V Düsseldorfu je blagovni promet popolnoma ukinjen. V splošni zmešnjavi so bili francoski nadzorni uradniki prisiljeni, pustiti del nezacarinjenega blaga dalje.

VIVIANJEV ODHOD IZ AMERIKE.

Pariz, 21. aprila. Pri odhodu Vivianja iz Amerike ga je sprejelo na parnik več uglednih zastopnikov ameriške javnosti. Občinstvo mu je pred odhodom v Evropo priredilo prisrčne manifestacije.

Revolucija ali evolucija?

Kdor se je zadnja leta zanimal za boj med delom in kapitalom, ta je videl, da se vodi po dveh bistveno različnih metodah. Po različnih poteh zasleduje delavno ljudstvo iste cilje: doseči za političnim osvobodjenjem tudi gospodarsko osvobodjenje.

Vesti zadnjih dni nam proočajo o težkih krizah tako v Angliji, zemlji Industrije in treznega, gospodarsko in kulturno dobro vzgojenega delavstva, kakor tudi v Rusiji, zemlji kmečkih uporov in nevzgojenega z demagogijo zapeljanega delavstva.

Angleško delavstvo, ki je ustvarilo z dolgoletnim delom največje in najsilnejše bojne organizacije, bje ogrožen boj z vsemočnim kapitalom. Ta boj se ne bojuje samo za mezdu zahteve, temveč angleško delavstvo je pričelo z odločnim naskokom na obstoj današnjega gospodarskega reda, ki se opira na kapitalizem. Rudarji poizkušajo vse, da bi se premogokopi socializirali in s tem izrgali iz rok privatnih podjetnikov.

Ni še gotovo ali se bodo tega boja v celoti udeležili tudi prometni delavci in železničarji — zadnje vesti o tem niso prinesle še jasnosti. Toda eno je gotovo že danes: angleški delavci — rudarji bodo odbili napad kapitala, ki jim je hotel razbiti njihove organizacije in njihove bojne čete bodo ostale nedotaknjene in neoslabljene za nadaljno borbo. Njihova moč stalno raste in oni dobro vedo, kaj hočejo.

Popolnoma drugo sliko nam kaže sovjetska Rusija, ki danes tudi preživlja težko krizo. Protisovjetsko gibanje po padu Krasnada ne le, da se ni oslabilo, temveč se je nasprotno celo ojačilo. Sovj. vlada se je spustila v odprti boj s kmečkim prebivalstvom in izšla je njega poražena. Na shodu prometnih delavcev 27. marca t. l.

DEŽUJE!

Beograd, 21. aprila. Notranji minister je iz nastopnih krajev dobil sporočilo, da je tam zadnjih 24 ur deževalo: Bar Pripolje, Novipazar, Peč, Tetovo, Smederevo, Čuprija, Požarevac, Stip, Dolenji Milanovac, Kosovska Mitrovica, Ohrida, Prizren, Cetinje, Zaječar, Šabac, Zagreb, Split, Belopolje. (Izvoznikarji pozor! O. u.)

VLADA IN DELAVSKI SINDIKATI.

Beograd, 21. Ker so ukinjeni delavski sindikati, je minister za socialno politiko z ozirom na korist teh sindikatov za javnost odredil, naj se vzame vprašanje sindikatov zopet v pretres. Našel se bo način, da se delavcem omogoči ustanoviti sindikate za borbe, izključno gospodarskega značaja.

SPORAZUM GLEDE SESTAVE BOSANSKE VLADE.

Beograd, 21. aprila. (Izvirno.) Včeraj se je dosegel sporazum glede sestave pokrajinske vlade v Bosni in Hercegovini. V tej vladi dobe muslimani 4 člane, radikalci 3 in demokrati 2 člana.

MOSKVA RESIGNIRA NA NADALJNO PROPAGANDO.

Moskva, 21. aprila. Ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin je poslal Krasinu brezžično brzojavko, ki jo bo ta sporočil angleški vladi. Brzojavka ugotavlja, da se je ruska smatrala šele od podpisa trgovinskega dogovora zavezano, izvršiti določbe glede ustavitve propagande. Odredila je vsem svojim zastopnikom, naj ustavijo vsako delovanje, ki bi se moglo smatrati, da je naperjeno proti Angliji.

RUDARSKA STAVKA V ANGLIJI.

London, 21. aprila. Lastniki premogovnikov so sprejeli predlog za ustanovitev narodnega urada za določitev plač. Ta urad bo imel nalogo določiti načelno določbe za plače.

Dunaj, 21. aprila. Kakor poroča »Neue Freie Presse« iz Londona, so se v premogovnem distriktu Lancaster plenile trgovine živil. Škoda se cení na mnogo milijonov šterlingov.

Je moral sam Ljenn to dejstvo priznati. »Proletariat je toliko pretrpel, kot nikdar prej« je zgodovini« je rekel, »in kmečki tan je nad sovjeti obupal in na tej osnovi je mogoče, da se spremeni ta sila v monarhističen element. Da bi rešila situacijo, se je sovjetska vlada zatekla k kompromisom in popuščanju.

Prof. Lomonosov, ki je pred kratkim prišel na Češko nakupovat za sovjetsko vlado lokomotive, je izjavil o Ljennu, da je »bog kompromisov«. In v resnici ni od prvotnega komunističnega programa ostala niti trohica. Delavski sveti pri podjetjih so izgubili svojo prvotno moč in uprava posameznih podjetij je zopet v rokah odgovornih poedincev. Zrušen je sistem enotnih mezd in nadomestilj so ga s premijskim sistemom, sistemom prekournega dela in sistemom prisilnega dela.

Poučno je, primerjati danes uspehe boja dela proti kapitalu v Angliji z uspehi v Rusiji. Na eni strani trdne, mogočne organizacije, ki ustvarjajo v okvirju lastnega naroda in države boljše bodočnost delavnega ljudstva, na drugi strani pa hotenje, preobrniti cel svet, pri tem pa se ruši domače gospodarstvo in dela kompromise.

Revizija boljševizma pomenja obenem tudi revizijo marksizma. Sedaj je potrebno, da naše delavno ljudstvo koečno enkrat spozna pomen naroda in narodne države v boju za nov družabni red in da se zave gospodarskih pogojev izpremembe družabnega reda.

Pomen naroda in narodne države v boju za boljše ureditev človeške družbe jasno potrjuje primerjanje med krizo v Angliji in krizo v Rusiji.

Odločitev po kateri poti naj gremo, m teška.

TEKMA ILIRIJA : SARAJEVSKI ŠPORTNI KLUB.

Sarajevo, 21. aprila. Na včerajšnjih tekmi med sarajevskim amaterskim športnim klubom in ljubljansko »Ilirijo« je bil izid klub znatni premoci »Ilirije« vendarle 3 : 3.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

21. aprila.

Valute in devize.

Zagreb: Devize, Berlin 218—220, Budimpešta 51—53.50, Italija 672—675, London 559—561, Newygrk (kabel) 141—0, Newyork (čeka) 139.50—140.50, Pariz 1025—1050, Praga 192.50—193, Švica 0—2460, Dunaj 21.65—22. Valute, Ameriški dolarji 138.75—139, avstrijske krone 23—24, carski 70—75, francoski franki 990—0, nemške marke 218 do 221, romunski lei 215—218, Italijanske lire 650—0, bolgarski lev 150—0, češkoslovaške krone 190—0.

Dunaj. Devize: Zagreb 456.50 do 460.50, Beograd 1824—1844, Berlin 999 do 1005, Budimpešta 245—247, Bukarešta 1018 do 1025, London 2565—2585, Milan 3115 do 3135, New York 652—656, Pariz 4777.50 do 4817.50, Praga 885.90—891.90, Polja 787.50 do 797.50, Varšava 77.25—79.25, Curli 11.325—11.375. — Valute: Dolarji 646 do 650, nemške marke 999.50—1005.50, funti 2550—2570, franki 4770—4810, lire 3105 do 3125, dinarji tisočaki 1814—1834, stotaki 1804—1824, poljske marke 80.75—82.75, švicaske franki 11.300—11.350, češkoslovaške krone 886—892, madžarske krone 230 do 232.

Praga. Devize: Berlin 113.75, Curli 1278.50, Milan 355.50, Pariz 546.50, London 290, New York 73.25, Beograd 206, Dunaj 10.85, Zagreb 51.50, Budimpešta 27. — Valute: Nemške marke 113.75, švicaske franki 1273.50, lire 252.50, franc. franki 543.50, funti 288, dolarji 71.25, dinarji 197, avstrijske krone 10.85, poljske marke 8.50.

Curli. Devize: Berlin 8.85, Newyork 577, London 22.71, Pariz 42.35, Milan 27.90, Praga 7.85, Budimpešta 2.12¹/₂, Zagreb 4.07¹/₂, Bukarešta 9.07 in pol, Dunaj 1.55, avstrijske krone 0.99.

Efekti.

Zagreb: Banka za Primorje 930—930.5, Jadranska banka 3000—3050, Jago-slovanska banka 585—590, Ljubljanska kredita banka 925—950, Prašedionica 9750—9800, Riječka pučka banka 430—430.5.

K poteku volilne borbe za občinske zastope.

Volilna borba za občinske zastope se vrši po Sloveniji zelo mirno. Tik za nami so še volitve v konstituantno in ker se občinske vršijo po istem volilnem redu, ve vsaka stranka takorekoč popolnoma natančno, na koliko pristašev lahko računa. Na podlagi tega napravi svoje račune in uravna svojo taktiko.

Dalo bi se tedaj napovedovati, kakšni bodo rezultati. Toda kljub navidezni enostavnosti položaja je treba biti skrajno previden, kajti dasi se vrše nove volitve po istem volilnem redu, z istimi volilci in istotako po proporciji, se vendar njih rezultat ne bo dal mnogo primerjati z izidom državnoborskih volitev. Glavna razlika obstoja v tem, da so se pri državnoborskih volitvah vsi glasovi člega volilnega okrožja sumirali, da torej ni šel niti en glas v izgubo, dočim se sumirajo tedaj le glasovi ene občine. Vsled tega so v manjših občinah vsi glasovi manj močnih strank brez koristi, v pošteev prihajajo le močnejše, številčno boljše zastopane stranke. Ali z drugimi besedami, predstojajo občinske volitve bodo pomagale močnim strankam in oškodovale manjše.

Značilno za zadnje volitve je bilo, da so kazale vse naše občine, mestne, trške kot kmetijske, izredno veliko razcepljenost glasov. Te dni pa po mnogih krajih ulomki manjših strank niti kandidatnih list ne morejo sestaviti, ako se ne zbere v koalicio proti najmočnejši stranki. Ravno ta okolnost je merodajna, da bo rezultat volitev pokazal navidezno novo politično strukturo.

Posebno pa je še važno, da opozorimo, kako se je pokazala pri sedanjih volilnih kampanjih potreba dobrega strankinega kadra, dobrega organiziranega ogrodja strank, ki bi imelo svoje inicijativne in agilne zastopnike v sleherni občini. Stranke, ki imajo tako prirodno organizacijsko ogrodje, bodo izšle iz volitev mnogo uspešneje, ko one, ki tega nimajo. Zato je podoba, da bo SLS, ki se naslanja na hierarhijo, krepkejša od samostojnih kmetov, ki jim manjka ravno dobre organizacije. Kajti stranka, ki bi imela spretno organizatorje, bi lahko pod svojim vodstvom združila vse proti SLS opozicijske elemente, ki so sicer kakor vojska brez discipline brez moči.

Napovedati ne smemo pozabiti, da igrajo pri občinskih volitvah lokalni momenti najvažnejšo vlogo. Splošno politično doneče parole o boljševiškem gospostvu, o revoluciji, avtonomiji itd., nimajo stvarne upravičenosti, volilce razmišlja le, ali mu je bil stari občinski odbor, stari župan, vseh ali ne, in ta kriterij je zanj pred vsem merodajen. Ta motiv lahko zmeša vse dosedanje politično razmerje v občini.

Sedanjih volilnih rezultatov ne bomo tedaj mogli primerjati v polni meri z državnoborskimi. Vsak eventualni uspeh te ali one stranke bomo mogli preizkusiti šele ob novih državnoborskih volitvah.

Koliko so vredne celovške obljube.

Velikovec, 18. aprila.

Koroški provizorični deželni zbor je dne 20. septembra 1920 slovesno izjavil, da hoče v smislu senžermenske mirovne pogodbe odpraviti v deželi vsak narodnostni prepir in so-

vraštvo. Tako je stalo v pozivu na prebivalce bivše cone A, toda »Heimatsdienst« pa počenja danes, kar se mu poljubi, ne da bi ga oblasti pri tem ovirale.

V spominu nam je še tolovajski napad na dekana Limpla, ki nam kaže pravo kulturo koroških »kulturo-noscev«, kulturo nožev, pušk in okovanih palic. Kakor je znano, so zvalili g. Limpla na spoved, potem pa ga iz zasede napadli. To je višek barbarstva mogoče le v Koroški, kjer nemški in nemškutarski razbijači brez kazni delajo vse, kar hočejo. Dan na dan se pojavljajo napadi na Slovence, požigajo se hiše — in to vse pred očmi celega sveta.

Koliko so vredna obetanja in proklamacije koroške deželne vlade, nam pokaže v pravi luči zlasti zadeva župnika iz Libelič g. A. Vogrinca. G. Vogrinca je ostal na svojem mestu tudi po plebiscitu ter opravljal svojo službo vestno, kakor vedno, zanašajoč se na priljubljenost, ki jo je užival med ljudmi. Toda »Heimatsdienst« in koroški vladi mož ni bil po volji, kajti bližale so se volitve — pa tudi razmejitve. Orožništvo v Libeličah se je obrnilo na ordinarijat v Celovcu, da odstrani župnika, ker se pripravlja nanj atentat. Obenem je nastopila proti župniku tudi celovška deželna vlada z izmišljenimi obtožbami. G. župnik je seveda na to dobil poziv od ordinarijata, da si poišče drugo mesto, kajti »napad na župnika Limpla najde lahko posnemovalce«.

Orožništvo je torej vedelo, kaj se pripravljajo proti župniku, vendar pa ni ukrenilo ničesar. G. župnik je moral, ker ga oblast pred nasiljem ni ščitila, zapustiti svoje mesto in zbežati v Jugoslavijo.

Vprašamo koroško deželno vlado: 1. Ali ni dolžnost avstrijskih oblasti, da ščitijo svoje državljane, ako jim preti nevarnost? 2. Ali ni njihova dolžnost, poiskati one, ki so nameravali atentat, ter jih kaznovati?

Na Koroškem splošno velja izrek: »Jetzt ist freie Republik, was einer bekommt, das hat er!« (Sedaj je svobodna republika, kar kdo skuji, to ima!) Z drugimi besedami: Na Koroškem so popolnoma anarhisti-

čne razmere. Določbe mirovne pogodbe tu ne veljajo. — Popolnoma razumljivo nam je, da koroška deželna vlada ne skrbi za to, da bi se prišlo na sled zločincem, ker bi sled vedla gotovo do »Heimatsdiensta« in od tam še veliko dalje.

Sestanek Brianda in Lloyd Georga.

Pariz, 21. aprila.

Havas poroča: Pri sestanku v Lympeu bo Briand Lloyd Georgu predložil načrt, katerega so izdelali francoski izvedenci za primer, če bi Nemčija ostala v svoji pasivni resistenci.

Ta načrt vsebuje med drugim povziganje carine v prid reparacijskega računa v znesku 50 do 70 frankov za tona premoga, ki se izvažajo iz Poruhirja. Obratovanje v nemških rudnikih bo prepuščeno nemškim rudarjem; nadzorovali pa jih bodo francoski inženirje, ki bodo izvrševali tudi razdelitev. Razen tega so predvidene olajšave za dobavo živil za prebivalce zasedene cone. Ta načrt se bo v svoji celoti izvršil pod vodstvom civilnega komisarja.

Ako se bo zdel francoski načrt za vojaško in gospodarsko postopanje Lloyd Georgu učinkovit in koristen, se more pričakovati, da se mu bo pridružil.

Pričuje se, da se bosta oba ministrska predsednika pri prihodnjem sestanku pogovorila tudi o delitvi Gorenje Slezije, ker morajo po izidu glasovanja pripadati industrijski in premogovni kraji brezpogojno Poljski. Poljska bo potem razpolagala s premogovniki, ki so dajali že pred vojno 50 milijonov torn, torej približno toliko, kakor tedanji francoski premogovniki. Po versailleski pogodbi ho moral Poljska prevzeti oni del reparacijskih bremen, ki odgovarja dohodkom, katere more dobiti iz teh bivših nemških pokrajin.

Uvaževati je tudi treba, da je stopila v veljavo nova carinska črta, ki je bila po londonski odločitvi postavljena ob Renu. Spričo teh gospodarskih nasilnih odredb se računa z dohodki v znesku 300 milijonov frankov.

Razna poročila.

Zelovska nesreča v Stenjevnu. 19. t. m. je na postaji Stenjevenc zadela lokomotiva ob vlak, ki je ostal na postaji. Zadnji vagon tega vlaka je popolnoma razbit. — Predzadnji vagon, v katerem so se nahajali trije potniki, je bil dvignjen kvisku. Vlak je raztrgan na dveh mestih. Na srečo se nobenemu potniku ni zgodilo ničesar.

★

Karlovi zavezanci na Madžarskem bodo kaznovani. Stranka malih poljedelcev na Madžarskem je sprejela na nočnejši konferenci resolucijo, v kateri zahteva, da povzame madžarska vlada brezpogojno in nemudoma energične korake, da se v zvezi s povratkom bivšega kralja Karla proti zakonskemu članu I ex 1920 in proti ustavnemu pravnemu stanju naperjeni napadi kaznujejo, vsi udeleženci na poizkusu državnega prevrata izsede in po zakonitem potu pokličejo na odgovor.

Madžarska naj plača vojno odškodnino. Državni podtajnik za zunanje stvari Harborth je na seji poslanske zbornice prosil, da se trianonska mirovna pogodba v drugem čitanju sprejme. Poljsnil je vzroke, ki so bili merodajni za glavne določbe ter je izjavil, da je samo pravično, ako se zahteva od Madžarske, da popravi škodo, kolikor zmore plačati. Izjavil je, da je imelo raz-

kosanje Avstro-ogrsko monarhije neprijetne gospodarske posledice, da pa bo, kakor upa, konferenca v Portorose našla rešitev problema, ki je velike važnosti za Madžarsko in obojne države. Poslanska zbornica je nato zakon o ratifikaciji mirovne pogodbe z Madžarsko sprejela v drugem čitanju.

Romunsko-bolgarske sovražnosti. Poročajo nam, da je ob priliki predaje pri Tutrakanu zaplenjenih topov romunski komisiji od strani bolgarskih oblasti v Ruščuku. Kjer se je ta predaja izvršila, prebivalstvo opetovano nastopilo sovražno proti romunski komisiji. Bolgarske oblasti so to sovražno gibanje takoj potlačile, tako da ni prišlo do nobenih večjih nemirov.

Število potrjenih nabornikov v Franciji. Po ugotovitvi francoskega vojnega ministrstva je bilo pri zadnjih naborih potrjeno 272 tisoč mož, 78 odstotkov vseh nabornikov. To je najvišje število izza 20 let. To razmerje je pripisati vpadanju alkoholizma, sportnim vajam in boljšemu razumevanju za prehrano in zdravstvo na deželi.

Volitev v moskovski sovet. Prve štiri dni so bili v moskovski sovet izvoljeni 804 zastopniki, med njimi 739 komunistov. Med izvoljenimi so Kalinin, Kamenjev in Trocki.

meljene z živo, narodno čutečo dušo. Naša domača umetna obrt in industrija mora dobiti pravi izraz resnične domačnosti. — Zato morajo narejeni predmeti zadoščati vsem zahtevam estetičnih čustev posameznikov kakor tudi celote, a obenem tudi odgovarjati praktičnosti. Le tak produkt, le tak predmet je zares umetniško dovršen, ki tvori imejitelju tudi potem še vrednost, zaklad, ko praktično že ni več rabljiv, a ohrani vendar še svojo etnografsko vrednost, posebnost, svoj »Liebhaber« — ali »Sammelwert«, tvori torej še vedno dragoceno premoženje posameznika pa tudi celote, t. j. nacionalno premoženjsko vrednost in posebnost. (N. pr. stare narodne noše, stare skrinje, pipe [čedre], stari kožuhi [čamril] itd.).

Kaj in kako hoče »Probuda« praktično delovati?

Najprvo hoče vse še ne zbrano etnografsko blago po večšakah zbrati in skrbno shraniti v raznih zbirkah. Dalje hoče — brez tuje konkurence — vso domačo umetno obrt in

industrijo, vso tujo romarsko in tujsko malo industrijo (podobe, spominke, odpustke itd.) čimprej nadomestiti z domačim, narodnim blagom. Napraviti hoče zbirko učnih sredstev (učil, modelov, vzorcev, predlog) za učence (šole) raznih kategorij ali vrst.

Posvetiti hoče vso skrb in pozornost za vzgojo učencev in naraščaja v tej smeri in občinstvo vzgajati v ljubezni do domačije. Konečno po svojih delih sploh vzbujati in vzgajati čut za lepoto in krasoto jugoslovanske domovine in netiti ljubezen do domačije. Vse to pa v pravem modernem duhu: da se prilagodimo vsem modernim zahtevam in razmeram v vsakem oziru: v estetičnem, narodno-gospodarskem, pravem in higijeničnem. — Ko bo dosegla »Probuda« svoj cilj v Sloveniji, ba raztegnila svoje delovanje po celi državi Jugoslaviji med Srbe in Hrvate ter tako vzgajala skupen troedini narod za lepoto naše prelepe, bogate domovine Jugoslavije. — V to pomozi Bog in — država! **Probudaš.**

Gospodarstvo.

VPRAŠANJE DRŽAVNEGA POSOJILA.

II.

Državno-posojilna tehnika je v tem obziru različna. Nekatere države dajejo prednost posojilom izdanim pod »pari« z nižjo obrestno mero, druge posojilom izdanim »al pari« z višjo obrestno mero, a zopet druge premijskim posojilom, ki namesto obresti nudijo upnikom možnost večjih in manjših dobitkov na podlagi zrebanj in amortizacij, ali pa razun dobitkov in amortizacij tudi manjše, nego običajne obresti.

Pri prvem načinu posojil (pod »pari«) ima država navidezno prednost, da dobiva posojila po nižjih obrestih. Recimo, da je emisijski kurz 80 K, to pomenja, da dobi država za 100 K, ki jih bo morala svoječasno vrniti, le 80 K. Od teh plača n. pr. 4% obresti, kar pa je isto, kot da bi plačala 5% obresti od 100 K, pri čemur pa mora še doplačati o povrnitvi posojila 20 K, kar sorazmerno razdeljeno na posojilno dobo poviša obresti nad 5%. Tega sicer v zadnjih letih priljubljenega načina emitiranja posojil ni priporočati.

Bolj priporočljivo je izdajanje posojil »al pari« z obrestovanjem običajnem na denarnem trgu ali celo malo višjem. Ta posojila se izdajajo in vračajo po istem kurzu. Razun tega, da država prejme polno vsoto posojila, je prednost teh posojil tudi v tem: ko se gospodarske razmere v državi zboljšajo tako, da obrestna mera pada, se kurz obveznic takih posojil dviga ter država lahko izvrši konverzije istih, t. j. država lahko ponudi imejteljem obveznic nove obveznice z nižjim obrestovanjem, ali pa da jim pred povračilno dobo izplača stare obveznice. Imejtelji obveznic navadno sprejmejo, vsaj po veliki večini, nove obveznice z nižjim obrestovanjem, ker tudi sicer na denarnem trgu ne najdejo ugodnejšega obrestovanja.

Pri posojilih izdanih pod »pari« je konverzija takorekoč izključena. Da bi se državi izplačalo, moral bi kurz obveznic ne-le doseči nominalno vrednost, t. j. ono višjo vsoto, za katere vrnitev se je država obvezala, nego isto še preseči, kar se navadno ne dogaja. Vračevanje tu omenjenih dveh vrst posojil se vrši tako, da se tekom posojilne dobe, recimo 50 ali več let, vsako leto izreba ter izplača razmerno število obveznic, tako da so vse obveznice z zadnjim letom posojilne dobe izplačane, ali, kakor se glasi tehničen izraz, amortizirane.

Je pa še ena vrsta državnih posojil, in sicer potem emitiranja rentnih obveznic (obligacij), s katerimi se država ne obvezuje vrniti glavnice, ampak le izplačevati vsakoletne večne obresti (rente), pridružuje si pravico, da po svoji volji sme izplačati tudi glavnico. — Pri omenjenih treh vrstah posojil se država navadno obvezuje, da ne bo konvertirala oziroma vrnila posojila pred neko gotovo dobo, kajti sicer bi mnogi ne podpisali posojila, ki bi se jim moglo že v kratkem vrniti.

Kaj je premijsko posojilo, smo že včeraj na kratko navedli. Prej so se izdajala premijska ali loterijska posojila tako, da so se vse obresti uporabljale za dobitke in za amortizacijo tekom daljše dobe, dokler ni bilo posojilo vrnjeno. Pri tem je amortizacija brez dobitkov izžrebanih obveznic (srečk) bila višja, nego vsota, na katero se je glasila srečka, ter se je višala od leta do leta do poteka posojilne dobe. Danes se redno uporablja le del obresti za dobitke, tako da imejtelj srečke prejema razun dobitkov ali amortizacije, še obresti v primerni visokosti. Tako je n. pr. francoska vlada izdala leta 1919 in 1920, premijski posojili s srečkami v nominalni vrednosti po 500 frankov, z emisijskim kurzom od 490 frankov, ki se obrestujejo po 5%, prostih vsakega sedanjega in bodočega davka. Te srečke se izžrebajo z dohodki od 500 frankov do 1 milijona 6krat na leto. Francija, ki se je dosledno branila loterijskih posojil, je morala poseči po vojni po tem sredstvu, da vzbudi zanimanje naroda za državno posojilo.

Za naše državno posojilo bi bilo tudi priporočati ta način, ki je po današnjem pojmovnem razpoloženju naroda najbolj privlačen. Čeravno bi bilo iz principijelnih razlogov želeli, da se izvede državno posojilo po enem ali drugem prvih treh navedenih načinov. Ako ne gre drugače, se morajo včasih načela žrtvovati — uspehu.

† Trgovina s poljskimi produkti od 20. t. m. Sombor: Promet je omejen samo na tuzemski produkt, Pšenica, po kateri je precejšnje povpraševanje, se plača po 1000 K. Koruza notira 390—400, oves 375—385 kron.

+ Cene na trgu v Bački: Pšenica 960 d., 970 K, oves 370 K, koruza 380 K, moka št. 0 1450 K, otrobi 340 K, svinjska mast 44 K.

+ Trgovinska pogajanja z Italijo, 20. t. m. je bila prva oficijelna seja jugoslovansko-italijanske komisije za trgovinska pogajanja z Italijo. Delegati obeh strank so bili polnoštevilno navzoči. Po pozdravnem govoru je predsednik dr. Nimčić izjavil, da sedanje razmere ne dopuščajo definitivne pogodbe. Italijani bodo kljub temu predložili jutri glavne točke svojih pogojev. Prihodnja seja bo v soboto.

+ Proračun za ministrstvo prosvete je urejen definitivno. Krediti za gledališča so se reducirali na skupno vsoto 13 milijonov dinarjev. Dohodki bodo znašali 6 milijonov dinarjev. Razen rednih dohodkov bodo pa tudi še posebni izredni krediti, katerim se bo višina določila naknadno. — Krediti se bodo razdeljevali posameznim gledališčem po stvarni potrebi. Vsekakor bo dobilo beograjsko gledališče največji del, ker je v vojni pretrpelo mnogo škode. Uprava narodnega gledališča namerava ustanoviti igralsko šolo, potem pa razširiti operno šolo, ki bo ostala toliko časa, dokler se s posebnim kreditom ne omogoči zgraditev stalnega konservatorija. Predvideva se tudi ustanovitev novih stalnih gledališč v Splitu, Sarajevu, eventualno v Subotici ali Vrhu. Za Sarajevo je določena vsota enega milijona kron. Iz te vsote se je že nakupila garderoba nekega monakovskega gledališča. Subvencija 50.000 dinarjev za potujoča gledališča ostane neizpremenjena.

+ Obnova celjske cinkarne. Ekonomsko-finančni komite je na svoji zadnji seji odobril večji kredit za popravo in jhranitev instalacije v državni cinkarni v Celju.

+ Gospodarska komisija za stvarno demobilizacijo v Ljubljani ima v skladišču še več raznega materiala. Manjše predmete oddaja takoj proti plačilu, večje predmete pa konkurenčnim putem. Interesant je za demobilizacijsko blago se vabijo, da si ogledajo zalogo. Dovoljenje za vstop v skladišče se dobi v pisarni označenega urada v Sodni ulici št. 1, kjer se izbrani material tudi plača.

+ Državna posredovalnica za delo. Pri vseh podružnicah »Drž. posredov. za delo« v Ljubljani, Mariboru, Ptuj in Murški Soboti je iskalo v preteklem tednu od 10. do 16. aprila 1921 dela 184 moških in 59 ženskih delavskih moči. Posredovanj se je izvršilo 133. V delo se sprejmejo: opo-karji, hlapi, dekle, zidarji, mizarji, vinčarji, slikarji, pleškarji, stolarji, podnatakarce, servarice, pečarski pomočniki, kuharice za restavracijo in kavarno, služkinje, kuharice, vajenci, vajenke itd.

+ Čilski soliter. Dotičnikom, ki so se mi svoj čas prijavili, javljam, da sem začel razpoložljati čilski soliter za poizkusno gonjenje po nalogu »Delegacije proizvajalcev čilškega solitra«. Za vsak poizkus se je določila množina solitra, ki odgovarja za površino 100 kvadratnih metrov. Opozorjam, da je bil rok za priglasitve skoro v vseh listih določen na dan 15. februarja t. l. Vsi, ki so se dotlej prijavili, prejmejo soliter. V »Kmetovalcu« pa je bil rok moje vednosti določen na dan 25. februarja. Tudi te priglasitve sem upošteval, toliko, kolikor je bilo še mogoče. Upoštevati pa nisem mogel več onih priglasitev, ki so se zgledale na moje »Slovenskemu Narodu« že meseca januarja poslano notico, ki pa je bil objavil ta list šele dne 19. marca t. l. Takrat je bilo za zgleditve pač že propozno. Neupoštevan priglasilec naj mi tedaj ne štejejo v zlo, ker se nisem mogel takrat več ozirati nanje. Soliter razpošiljam zastojni in poštne prosto. — Vse prejemnike čilškega solitra pa še posebej opozorjam, da ga morejo (določenim) uslovom tudi po vrhu potrositi. Kako je s solitrom ravnati, je razvidno iz navodil, ki so priložena pošiljkam. — Dipl. agr. Antona Jamnik.

★

+ Poljedelska razstava v Pragi. Poljedelski minister javlja, da se bo od 12. do 17. maja priredila v Pragi poljedelska razstava, katero bo iz naše države posetilo okoli 200 poljedelcev in 10 strokovnjakov. Obiskovalci izlozbe imajo v naši državi prosto vožnjo, na teritoriju Českoslovaške pa polovično. Na izlozbi se bo sestalo okoli 80.000 poljedelcev iz celega sveta.

+ Cene mesa so se znižale, a ne pri nas, temveč na Francoskem, in to vsled naredbe vlade, ki je predpisala mesarjem znižanje cen mesa prve vrste za 10%, a tretje vrste za 50%. V naši državi pa, kjer imamo živine v izobilju, cene mesa rastejo, ker se živina izvažna.

+ Zunanja trgovina Zedinjenih držav izkazuje meseca marca t. l. znižanje za 187 milijonov funtov šterlingov z ozirom na mesec marec lanskega leta. Uvoz je padel za 48%, izvoz pa za 53%.

A. K. Green: Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Najjači dokaz nedolžnosti vaše soproge je ta, da ne poznamo nikakega razloga, ki bi ji bil mogel veljati, da naj škodi dekletu, je odgovoril Gryce. Ako se prepričamo, da takega vzroka res ni, moramo verjeti njeno zgodbo, pa naj se zdi še tako nezmiselnost in neverjetna. Gre potemtakem za razvozlanje cele tajnosti, da zvemo, ali je imela Mildred Farley res zakaj končati svoje življenje, ter doženemo, kako se strinja ravnanje Julija Moleswortha s celoto njegovega značaja in zdravega razsodka. Ako se vam posreči to, je že mnogo storjenega.

Poizkusiti hočem, je vzkliknil Kameron z bledeimi ustnicami. Kakršna koli bodo moja odkritja, večje boleti mi ne morejo pripraviti, nego mi jo povzroča vaš mrklj sum.

A kaj, ako naletite pri svojih poizvedovanjih na ljudi, ki bodo stremili s istim ciljem?

Potem jim bom moral pustiti prednost. Premalo vaje imam in premalo spretnosti, da bi mogel tekmoovati s policijo. Mene vodi samo ljubezen, vi pa izpolnjujete dolžnost, ki vam jo nalaga poklic.

To rekši je Kameron vladno pozdravil Gryca in naglo odšel.

Enaindvajseto poglavje.

Doktorjev sklep je bilo laglje storiti nego izvršiti. Da pa je ostal trdne volje, mu je bilo treba le pogledati v blede obraz svoje soproge, ki je ležala vsa otrpla in nepremična med bledimi blazinami. Kolikšna sreča, ako stori, da mu ne bo treba več srečavati tega srepočnega pogleda, in se mu bo spet smehljala kakor nekdanj! Vse je hotel poskusiti, da ji zakliče,

kadar se ji prvič vrne zavest: »Veseli se, srčce, vsi temni oblaki so prepojeni! Nihče ti več ne odreka zaupanja. Zbudi se k miru, radosti in ljubezni!« — Slast tistega trenutka ga je morala odškodovati za vso bolešč. Seveda pa je bil med tem upom in njegovo izpolnitvijo še velik prepad.

Kameron je sedel v Genovefinem budoarju in ugibal, ali se ne bi mogel spomniti kake okolnosti, ki bi mu pomagala pri rešitvi njegovega zadatka. Mislil so mu romale nazaj do tiste ure, ko je gledal v hotelu izza zavese in videl klečati nesrečno dekletko pred kaminom. Kaj je delala tam? — Sežigala je list papirja, en sam bel list. Toda na mizi je ležal kup tesno popisanih listov, cel sveženj papirjev, povitih z ozkim višnjevim trakom. Takrat se ni bogve kaj zmenil zanj, toda ves prizor se je neizbrisno vtisnil njegovemu spominu. Ako je zdaj zaprl oči, je razločno videl sleherni kos pohištva v hotelski sobi, mizo, tintnik, ki je stal na nji, pero, ki je slonelo tik na robu — in zraven tisti sveženj papirjev. Kaj naj bi bilo v njem drugega nego pisma, od katerih se Mildred Farley ni mogla ločiti niti v uri obupa? Ta pisma so vsebovala morda podatke o njenem življenju in njeni ljubezni — vse tisto, kar bi bilo zdaj neprecenljive vrednosti zanj. Kam se je izgubil ta sveženj? Sežigala ga ni; v kaminu so našli le en zgoznel papir, gotovo namerčan pisanja, ki ga je bila pustila Molesworthu. Kaj je storila s svežnjem? V ročni torbici ga ni bilo, zakaj Gryce ni govoril o njem in tudi pri sodni obravnavi ga niso omenili. Le kje je ostal? — Kameron se je skušal zamisliti v položaj nesrečnega dekleta. Kaj bi bila utegnila storiti s papirji, ki jih je smatral on za ljubavna pisma doktorja Moleswortha, s katerim je hotela prekiniti vsako zvezo? Težko da bi jih bila pustila zanj v hotelu in

jih s tem izpostavila nevarnosti, da padejo v radovedne roke. Morala jih je spraviti in vzeti s seboj. Toda kam? — Kam drugam nego h Gretorexovim! — Kakor je on računal čas in razdaljo, se je bila napotila brez odlašanja h Genovefi. Tam je moral biti sveženj še zdaj, ako ga ni odkrilo ostro Grycevo oko ali vzel doktor Molesworth v tisti strašni uri, ki jo je prebil na samem z mrličem. Tam, v hiši, v Genovefini sobi — toda kje, na katerem kraju? —

Pri tem vprašanju je Kameron nehotel pogledal okoli sebe; oko mu je padlo na staro, pisano zofo v kotu sobe, kjer je sedel. Bila je edini kos, ki ga je vzela Genovefa s seboj iz domače hiše; dasi je bila grda in neudobna in dasi je — kolikor je vedel on — sploh ni rabila, jo je dala vendar prepeljati semkaj ter skazila ž njo ves svoj lik, vkusno opremljeni budoar. To se gotovo ni zgodilo brez posebnega vzroka. Ali bi bilo mogoče? — Skočil je kvišku, počenil k zofo ter potipal z roko pod sedež. Zagrabil je nekaj gladkega in okroglega. Izvlekel je tisto reč; bil je zavoj nekakšnih papirjev; v naslednjem hipu je spoznal tesno popisane liste in višnjevi trak, s katerim so bili oviti.

Redkokdaj se zgodi, da nas spravi v zvezi verjetnosti golo premišljanje na pravo sled; ali to je bil takšen slučaj. Doktor bi bil stavil sto proti eni, da je zavoj uničen ali pa shranjen na kakem kraju, ki njemu ni dostopen. In vendar se ni zgodilo ne to ne ono; milostna usoda je spravila dragocena pisma v doseg Kameronovih rok.

Preden je razvezal trak in si ogledal pisma natančneje, je stopil v sosednjo sobo, kjer je bil še malo minut poprej. Zdelo se mu je, da so medtem pretekle ure, zakaj vmes je ležal čudni dogodek, ki je utegnil izpremeniti mahoma ves razvoj stvari.

Genovefino stanje je bilo enako kakor prej; ležala je kakor mrtva, le ena njenih rok se počivala zdaj na odeji, nepremična in bela kakor sneg. Z neizrekljivo nežnostjo se je sklonil Kameron k nji ter jo poljubil; oči so se mu zarisile. Še nikoli v življenju ni bilo čustvo tako premagalo silnega moža. Da je soproga videla ta pogled in čutila ta poljub, kdo ve, ali ne bi bila postala megla, ki je oklepala njene čute, manj gosta in težka. (Dalje prih.)

Priporočajte „JUGOSLAVIJO“

Mali oglasi.

Proda se:

LESNI TRGOVCI IN GOSTILNICA
POZORI!

Proda se posestvo obstoječe iz 8 orolov rodovitne zemlje, njiv in travnikov. Tik velike ceste je gostilna, mesarija in lesna trgovina na Zg. Polskavi št. 4. Več se izve pri g. dr. Pučniku v Slov. Bistrici. 683

PISALNI STROJ

jako dobro ohranjen. Ogleda se v upravnistvu. 694

DUNAJSKI KVAS

znamke: Kuffner, Adler, Reindorfer & Markus-kvas, kakor tudi vsakovrstno južno sadje in specerijsko dobavo najceneje J. Roy, Maribor, Glavni trg 3. 695

GAŠENEGA APNA

40 kubičnih metrov se proda. Čevlji po 25 kron. Proda se na drobno ali skupno. Matija Perko, Celovška c. 121. Telefon št. 372.

V R V

63 metrov dolga, 30 mm, 32 kg težka, malo rabljena, iz konoplje spletena se proda. Vprašanja pod št. 42 poštoležeče Vurberg pri Ptuj. 698

PRODA SE:

Kompleten »Valvazore«. Cena in na ogled v upravi lista.

VEČ ZABOJEV

velikih starih. Cena in naslov v upravnistvu Jugoslavije, 644

PRODAJA KOČIJE!!!

Proda se iz proste roke krasna skoraj nova, popoknoma izborna ohranjena kočija. Cenjene ponudbe prošim na upravnistvo Jugoslavije pod »kočija«.

Službe:

3 mlade pripravne delavce sprejme, katere bi izučil v papirni stroki. Prednost imajo oni, ki so se izučili kakega obrta ali dovršili obrtno šolo. Kartonažna tovarna J. Bonač sin, Ljubljana. 682

KUHARICA

se sprejme takoj, katera mora znati dobro kuhati. Prednost imajo one z dobrimi spričevili. Plača dobra. Istotam se sprejme šivilja na dom. Naslov pove uprava Jugoslavije.

MIZARSKI POMOČNIK

zmožen se takoj sprejme. Filip Lazar, mizar, Jesenice, Gor. 697

DOBREGA POMOČNIKA

za trda boljša dela, tedenska plača poljubno tudi na akord s hrano, potem učenca koji bi imel veselje in resno voljo izučiti se mizarske obrti. 680

ZAVAROVALNA DRUŽBA JUGOSLAVIJA

išče za popoldanske ure v seštevanju že dobro izrjeno pisarniško moč. Oglasiti se je med 4 in 7 uro v Sodni ulici v pisarni.

Razno:

HIŠO ALI VILO

iščem z prostim stanovanjem v Mariboru z 2 in pol nadstropno, z vsem komfortom urejeno hišo in prostim stanovanjem ter velikim vrtom v Gradcu (Nem. Av.) v bližini finančnega ravnateljstva. Premoženiški davek je že plačan. Ponudbe na upravo Jugoslavije v Mariboru pod »Zamenjava«. 692

IŠČEM PEKARIJO V NAJEM

v prometnem kraju v mestu, trgu ali na deželi za več let. Naslov pove uprava »Jugoslavije« 690

Skozi desetletja izkazalo se je

„Schichtovo milo“

znamka „jelen“.

Njegova kakovost, izdašnost in pralne zmoglosti prihrani mnogo ribanja in drgnjenja. Ščiti-ovo milo pere v milatni vodi bolje, kot mnoga druga mila v vroči. Pažite le na poleg stojeto versivno znamko!

Zastopstvo za Slovenijo ima trdnja J. Globočnik in drug v Ljubljani.

Posestvo

stanovanjsko hišo (6 do 10 sob), gospodarskim poslopjem, vrtom, 30 do 40 orolov zemlje (gozd, vinograd, travnik) blizu farne cerkve najrajši na Dolenjem se kupi. Ponudbe pod »R/85« na Anončni zavod, DRAGO BESELJAK, Ljubljana.

POZORI! POZORI!

Odda se dobro ideča trgovina z mešanim blagom

na jako prometnem kraju blizu postaje na Stajerskem s celim inventarjem in blagom v najem radi družinskih razmer. — Oziralo se bo le na resne interese. — Upravnistvo »Jugoslavije« pove naslov.

Gadje gnezdo

je najbolj čvrsto slovensko leposlovno delo iz zadnjih let. Naročite ga lahko za malenkostno svoto 14 kron pri

„ZVEZNI TISKARNI“ v Ljubljani.

„SLOVAN“

letniki 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 ima v več izvodih uprav. »Jugoslavije« v Ljubljani.

Cena krasno vezani knjigi je 80 kron.

Samostojen knjigovodja

vešč tudi korespondence in strojepisja, znanje srbohrvaščine prednost, se sprejme pod ugodnimi pogoji. Istotam se sprejme dober stenograf in strojepisec. — Ponudbe z navedbo plače in dosedanje službe na: Ljubljana 1, poštni predal 163.

Prima angleški Kristal

„Boraks“

vsaka množina se dobi po K 31— franco skladišče. — Naročila na

PROMET

tehn. industr. podjetje d. z o. z. Ljubljana, Gradišče 9/1.

POHIŠTVO

izdelki čeških mizarskih mojstrov na Dunaju.

Spalne in jedilne sobe, sobe za gospode, saloni, klubove garniture od navadnega do najfinejšega izdelka, kuhinjske opreme, stoli, tapetirano pohištvo, železno pohištvo, pohištvo iz mehkega lesa, domači izdelki po zelo nizki ceni na debelo in drobno v zalogi pohištva

Karol Preis, Maribor

Siomškov trg 6. Ceniki franco! Prosti ogled!

Podgane, miši, stenice in drugi mrčes pokončava z novimi povsem zanesljivimi sredstvi in popolnim uspehom Oblasiv. konces.

zavod za pokončevanje mrčesa Ljubljana, Stritarjeva u. 7/III Spričevala na razpologo.

HOTEL

na Jesenicah

najbolj prometni in industrijski okraj na Gorenjskem, važno železniško križišče, zelo razvita industrija, se z vsemi pritliklinami in z vso opremo

PRODA.

K hotelu spada: restavracija s celo opremo, 16—18 popolnoma opremljenih tujskih sob, (vsak dan oddane), tovarna za sodavico z več 100 rezervnimi steklenicami, lep vrt, eventuelno vso posodo v kleti vse v najboljšem stanju.

Samo resne ponudbe naj se pošlje do 26. t. m. na upravnistvo »Jugoslavije« pod šifro »HOTEL“

Najlepše in najcenejše darilo za vsako priliko je

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 45 slikami in k tem spadajočim besedilom.

= Cena 20 kron. =

Dobiva se v Ljubljani:

v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8, v Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

Proda se motor

220 volt, 8 konjskih sil s 600 obratov na minuto. — Naslov pove upravnistvo »Jugoslavije“.

Miroslav Zor,

Ljubljana, Kolodvorska ul. 39.

priporoča se v napravo novega in predelavo starega tapetniškega pohištva.

Prodaja tovarne ledu

Kompletno pohištvo za tovarno ledu, iz tovarne N. Lefeld & Leutsch Schöninger, sistem »Schwefelsäure«, izdeluje 80 kg ledu na uro, kompresor, kondenzator, 7 bakrenih cevi, kompletna napeljava cevi, ter 77 celic za po 6 kg ledu. Samo 1 leto v obratu, izvrstno ohranjeno, pripravljeno za transport ter takoj na razpologo.

Erste Bäckmaschinen-Walzmühle A. G. Bäckmaschinen.

Oblastveno konces. informatni zavod

Drag. Beseljak

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. — V abonementu ter posamezno cene zmerne.

„Vera“

roman O. Waldowe

je izšel v knjigi in stane

broširan 20 K, vezan 26 K

v platno vezan 32 K.

Kupi se motor

300 volt, 10 konjskih sil z 1200 do 1600 obratov na minuto. — Ponudbe pod »MOTOR“ na upravnistvo »Jugoslavije“.

Radi opustitve tega predmeta se proda cela zaloga auto-gumi plaštev in cevi najboljših znamk vseh dimenzij po izredno nizki ceni

„PROMET“

tehn. industr. podjetje (dr. z o. z.)

LJUBLJANA, GRADIŠČE ŠT. 9 I.

F. BRUMAT LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Konkurenčne cene!

NUDIMO:

Glavnike, lasne zaponke, koščene zaponke, Nože, vilice, žlice, lesno robo; Parfumi, mazila za brke, puder, briljantine; Veziva, žilke, vrvice; Trakove za čevlje, steni, naramnice; Broše, prstane, uhane; Gumbi, sukanca; Svinčnice, peresa, gobe.

Sčetke vseh vrst!

In svo ostalo galanterijsko in nirberško robo!

Prodaja samo na veliko! Prodaja samo na veliko!

Brača Svržič, Zagreb

Telefon 23-44. Petrinjska ul. 5. Telefon 23-44.

Priporočajte in razširjajte »Jugoslavijo“